

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a
Anul școlar 2021 – 2022

Limba și literatura română
pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară
Testul 2

- **Toate subiectele sun obligatorii.**
- **Se acordă zece puncta din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

Probă scrisă la limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară

SUBIECTUL I

70 de puncte

Citește cu atenție textele de mai jos.

Textul 1

Pentru dezvoltarea armonioasă a personalității copilului și pentru dezvoltarea unei relații adecvate și a unei comunicări eficiente între părinte și copil, pe lângă satisfacerea nevoilor de bază ale copilului, foarte importante sunt și nevoile emoționale ale acestuia și anume:

- **respectul**: chiar dacă este doar un copil, el are nevoie de respectul și de valorizarea celorlalți, ca orice alt individ.
- **sinceritatea**: copiii au nevoie de a cunoaște oamenii și de a avea încredere în ei, cu atât mai mult în părinții lor. Minciunile sau adevărul spus pe jumătate nu fac altceva decât să-i facă să fie confuși și să-și dezvolte un stil de comunicare bazat pe minciună și nesinceritate;
- **acceptarea**: copilul are nevoie să fie acceptat și valorizat de părinții săi indiferent de succesul sau insuccesul acțiunilor sale, lucru care se poate realiza atât prin încurajări verbale cât și prin încurajări nonverbale. Din acest punct de vedere, în general, părinții au mai mult tendința de a valoriza și recompensa succesul copilului și de a critica sau pedepsi eșecul acestuia.
- **dragostea**: un copil are nevoie de dragostea părinților săi tot timpul adică atât în momentele fericite cât și în cele triste. Părintele își poate exprima dragostea față de copil atât verbal, cât și nonverbal – îmbrățișări, strângeri de mână, mângâieri etc. Alternarea comportamentelor de manifestare a dragostei cu cele de neglijare, de indiferență sau cu cele agresive, îl pot face pe copil să nu mai aibă încredere în părinții săi, să-i evite, să-i mintă sau, mai rău, să-i respingă;
- **răbdarea**: unui copil nu i se poate cere ceva ”aici și acum”, ci are nevoie de timp și de explicații pentru a se putea adapta unui comportament sau altul solicitat de adult. Cei mai mulți părinți se așteaptă și doresc ca, odată ce au cerut un anumit lucru copilului lor, acesta să-l realizeze fără a lua în considerare faptul că, mai întâi, copilul are nevoie să înțeleagă de ce este necesar acel lucru;
- **timpul**: copilul are nevoie de compania și atenția părinților săi. Nu se poate construi o relație între părinte și copil atâta timp cât părintele nu are timp pentru copilul său, este la serviciu mai toată ziua sau are alte priorități atunci când este acasă;
- **corectitudinea**: este important ca regulile să fie cunoscute de copii, odată ce acestea au fost stabilite (în colaborare cu copii), aplicarea lor să fie corectă și constantă;
- **înțelegerea**: relațiile, în general, se bazează pe înțelegere astfel că, și copilul, are nevoie să fie ascultat și înțeles de părinții săi.

<https://www.psihart.ro/relatia-parinte-copil/>

Textul 2

Să nu, să nu, să nu. Asta-i casa bunicilor: zidurile între care nepoții n-au voie să fie copii. E mai rău decât la biserică. Acolo măcar e lume multă, mare și cam surdă, iar copiii — printre babe și moșnegi — sunt ca în pădurea veche: își fac semne și râd pe furiș și înfundate. Dar bunicii sunt doi, fiecare în câte un fotoliu; părinții, doi, fiecare pe un scaun; iar copiii, prizonieri între ochelarii bunicilor și ochii părinților. Bunicul a fost procuror general, adică generalul procurorilor.

Tata spune:

- Nimeni nu crâcnea în fața tatei.
- Stăteau toți smirnă¹?
- Toți.
- Chiar și mata²?
- Chiar și eu.

— Teribil!

— Și bunica? urmează logic glasul inocent.

Tata vrea să se încrunte, dar zâmbește cu ochii mici.

— Mama? se întreabă el. Strașnică² femeie! Râde și nu mai spune nimic.

Așa e tata: când nu vrea să spună ceva, îi vine să râdă. Cu mama râde des. Mama se supără, și tata parcă e copilul mamei, ca și ceilalți.

Bunicul a fost și primar și decanul³ avocaților, bunicul a fost decorat: decorațiile le ține bunica în șifonier, și portretul bunicului, din salon, pe tot pieptul fracului⁴.

— Tată, bunicul e ca o poveste.

— De ce?

— Fiindcă începe cu „a fost”.

Tata zâmbește. Asta nu înseamnă întotdeauna că e vesel. Dar nici nu se supără.

Acum bunicul e alb și zâmbește. Chiar și primăvara el e tot ca un copăcel nins. Are ceas de aur cu muzicuță, ochelari cu ramă de aur — și stă. Stă acasă toată ziua. E foarte bine să fii bunic.

Bunica a fost și ea tânără, adică a fost mireasă când bunicul nu era bunic, când tata nu era tată, și când copiii tatei nu erau deloc. Numai gândindu-se la tinerețea ei, mintea copiilor se încețoșează de ațe de păianjeni mai colbăite⁵ decât cele din pod de pe cărțile cu litere chirilice.

Când o fi fost tânără și bunica?

Atât de încâlcită-i socoteala tinereții ei, încât nepoții se gândesc la tinerețea bunicii ca la altceva, cum e de pildă portretul doamnei frumoase din salon, de lângă portretul cu **decorații** al bunicului, — dar simt câtă vechime e în fosta mireasă a bunicului.

Teribil!

Lumea spune bunicii „Coana Elencu” și bunicului „Cuconu Alecu”. Iar bunicii între ei își spun Alecu și Elencu, și nu-și vorbesc cu „tu” ca tata și cu mama, ci cu „mama”, ca și cum ar fi în vizită unul la altul.

Nepoților le vine să râdă.

În casa bunicilor, de Ionel Teodoreanu

¹smirnă – nemișcat

²mata – (pronunțat matá) (popular) - dumneata

³strașnică – extraordinar, nemaipomenit

⁴decan – conducător al unei instituții

⁵frac – haină bărbătească de ceremonie

⁶colbăite – prăfuite

1. Transcrie, din articolul de dicționar, sensul pe care îl are, în textul al doilea, cuvântul subliniat.

2 puncte

decorație sf [At: DEX / V: ~iune / Pl: ~ii / 1. Distincție (ordin, medalie) care se acordă cuiva pentru merite deosebite într-o anumită activitate, pentru fapte eroice sau pentru servicii excepționale aduse unui stat. 2-3. (Acțiune sau) artă de a împodobi clădiri, săli, obiecte etc. 4. (Ccr) Totalitate a obiectelor care servesc la împodobire.

2. Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Părinții au mai mult tendința:

- a) de a nu critica sau pedepsi eșecul copilului;
- b) de a valoriza și recompensa succesul copilului;
- c) de a transfera altora responsabilitatea;
- d) de a nu aștepta realizarea unei sarcini.

Răspunsul corect

2 puncte

3. Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

În casa bunicilor:

- a) bunicii sunt prizonierii copiilor.
- b) bunicii stau pe câte un fotoliu.
- c) părinții stau pe câte un fotoliu.
- d) părinții stau pe un singur fotoliu.

Răspunsul corect

2 puncte

4. Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile textul 1.

Minciunile sau adevărul spus pe jumătate nu fac altceva decât:

- a) să-i facă pe copii să fie confuzi;
- b) să-i facă pe copii să spună adevărul;
- c) să-i facă pe copii să mintă;
- d) să-i facă pe copii să fie sinceri.

Răspunsul corect

2 puncte

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț, dacă este „adevărat” sau „fals”, valorificând informațiile din fiecare text.

6 puncte

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Părintele nu își poate exprima verbal și nonverbal dragostea față de copil.		
Unui copil i se poate cere ceva ”aici și acum”.		
Copilul are nevoie să fie ascultat și înțeles de părinții săi.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
În tinerețe, bunicul a fost un om foarte respectat .		
Bunica a fost mireasă când tatăl personajului naratorului era mic.		
Bunicii și părinții se adresează la fel unii altora.		

6. Explică, în unu-trei enunțuri, motivul pentru care copiii se simt ca niște prizonieri în casa bunicilor valorificând textul 2. **6 puncte**

7. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, o trăsătură a dialogului, valorificând textul 2.

6 puncte

8. Precizează o asemănare și o deosebire, la nivelul conținutului, între cele două texte.

6 puncte

9. Crezi că prezența bunicilor în viața copiilor contribuie la dezvoltarea personalității? Motivează-ți răspunsul, în minimum 30 de cuvinte, valorificând textul 2. **6 puncte**

B.

1. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Sunt corect despărțite în silabe cuvintele din seria:

- a) „de-cor-a-ți-i-le”, „chi-ri-li-ce”;
- b) „în-to-tdea-u-na”, „muzi-cuță”;
- c) „co-pi-i-lor”, „de-co-ra-ți-i-le”;
- d) „păi-an-je-ni”, „în-tot-dea-u-na”.

Răspunsul corect

3 puncte

2. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Nepoților ... să râdă.

- a) le veniră;
- b) le venii;
- c) le vin;
- d) le vine.

Răspunsul corect

3 puncte

3. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Nepoții ... să fie copii.

- a) n-are voie;
- b) n-ai voie;
- b) n-au voie;
- d) n-avu voie

Răspunsul corect

3 puncte

4. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Nepoții se gândesc la tinerețea

- a) bunicăi;
- b) bunicii;
- c) bunicei;
- d) bunici.

Răspunsul corect

3 puncte

5. Extrage din fragmentul următor un subiect și un atribut adjectival: „*Acolo măcar e lume multă, mare și cam surdă, iar copiii — printre babe și moșnegi — sunt ca în pădurea veche.*” **4 puncte**

subiect:

atribut adjectival:

6. Rescrie secvența „*Acum bunicul e alb și zâmbește.*”, modificând numărul substantivului.

4 puncte

7. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț, dacă informațiile cu privire la următoarea secvență sunt „adevărate” sau „false”: „*Bunica a fost și ea tânără, adică a fost mireasă când bunicul nu era bunic, când tata nu era tată, și când copiii tatei nu erau deloc.*”

4 puncte

Enunțul	Adevărat	Fals
Substantivul <i>bunicul</i> este în cazul nominativ.		
Cuvântul <i>tânără</i> este, ca parte de vorbire, un substantiv.		
Ultimul verb din text este la timpul imperfect.		
Substantivul <i>tatei</i> din text este în cazul dativ.		

8. Redactează o descriere de 5 – 7 rânduri a unui membru al familiei tale, pornind de la propoziția „*Zâmbește cu ochii mici.*” În redactarea răspunsului tău, vei utiliza minim trei adjective din text, pe care le vei sublinia.

8 puncte

SUBIECTUL AL II-LEA

20 de

puncte

1. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, o valoare umană identificată în al doilea text, pe baza unui exemplu din textul dat și a unui exemplu din cultura maghiară sau din cultura altor popoare. În redactarea răspunsului, vei valorifica experiența culturală (de exemplu: literatură, pictură și alte arte, obiceiuri/tradiții, personalități) sau experiența personală într-un context cultural.

6 puncte

Notă! Pentru operele reprezentative din cultura maghiară sau din cultura altor popoare vei scrie titlul în limba română.

Redactează o compunere, de 70 – 130 de cuvinte, în care să relatezi o faptă bună pe care ar putea să o facă nepoții din textul al doilea.

14 puncte

În redactarea compunerii, trebuie:

- să respecți succesiunea logică a evenimentelor, în concordanță cu cerința dată;
- să precizezi timpul și spațiul acțiunii;
- să integrezi un dialog de trei – cinci replici.

Pentru conținutul compunerii vei primi 10 puncte, iar pentru redactarea acesteia, 4 puncte.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă vei dezvolta subiectul propus și vei respecta numărul minim de cuvinte indicat.

A large rectangular area with a dashed border and horizontal lines, intended for writing. It contains 20 horizontal lines.